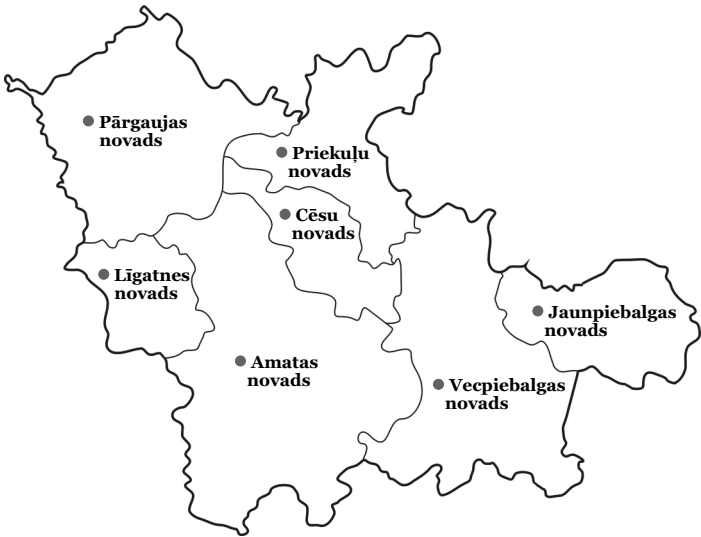

Iedvesmojošie un konkrētie solījumi izglītībai

Neapšaubāmi, izglītība ir tā joma, kas skar ļoti lielu balsstiesīgo sabiedrības daļu. Pilnībā pašsaprotama šķiet "izglītības ailītes" teju kā obligātās literatūras iekļaušana vietvaru vēlēšanās startējošo politisko spēku programmās.

"Druva" ielūkojās, ko partijas šajos jautājumos sola Cēsu novada vēlētajiem, mēģinot viest skaidrību, ko tad gaidīt tuvākajā un tālākajā nākotnē visiem izglītībā iesaistītajiem, ja dosim vārdu attiecīgajiem spēkiem.

šajā programmā gan rodams mierinājums vismazāko bērnu ģimenēm - "rūpēsimies par kvalitatīvu pirmsskolas un sākumskolas pakalpojumu pieejamību iespējami tuvāk dzīvesvietai".

Neminot mācību iestāžu saglabāšanu, tomēr nojaušams, ka arī šajā virzienā domājuši partijas "Latvijas Reģionu Apvienība" pārstāvji, programmā iekļaujot apņemšanos "apturēt izglītības iestāžu audzēkņu aizplūšanu uz blakus novadiem". Arī Latvijas Zaļā partija lēmusi šajā sāpīgajā jautājumā neko nesolīt, vien dalīties vīzijā, ka Cēsu novadam jāklūst par vietu, kurā "dzīvot ir ērti un komfortabli un kur jaunie cilvēki var gūt labu un kvalitatīvu izglītību". Arī šajā "Kustība "Par!"", "PROGRESĪVIE" komandas nav konkrētu formulējumu skolu tīkla saglabāšanas vai pārveides virzienā, taču solīta "līdzvērtīga izglītības kvalitāte novada bērniem un jauniešiem", piemērotot vēl par pilnvērtīgu metodisko atbalstu skolu vadības komandām un pedagogiem.

Kvalitāte un uzņēmēju iesaiste izglītības attīstībā

tiecībā par daudzu gadu garumā izvērstu skolu tīkla reformu. Izglītības un zinātnes ministrijas ierēdņi aizgūtnēm deklarējuši nepieciešamību pārskatīt mazskaitlīgi apmeklēto skolu uzturēšanas lietderību, kā arī iespējas tajās nodrošināt vēlamo izglītības kvalitāti. Vienlaikus mācību iestādes fiziska pieejamība daudzviet lauku teritorijās ir izšķiroša, lai bērni varētu turpināt mācības.

Ar ļoti ciešu solījumu nākusi klajā Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" - "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK", apņemoties saglabāt un atbalstīt "visas novada skolas". Ļoti līdzīgas nostājas iespaidu rada partijas "Latvijas Zemnieku savienība" minētais plāns saglabāt un pilnveidot "esošās visu līmeņu izglītības iestādes" un mērķi, lai jaunais Cēsu novads kļūtu par pievilcīgu dzīvesvietu jaunajam ģimenēm. Arī partijas "Latvijas attīstībai" un "Jaunā Vienotība" teikušās "saglabāt novada izglītības iestādes", "Latvijas attīstībai" uzsver vienlīdzīgas izglītības ieguves iespējas "visā novada teritorijā". Vidzemes partija kā mērķi definējusi "pieejamu un kvalitatīvu skolu tīklu", taču vienlaikus - mūsdienīgas saturā un infrastruktūrā, kā arī "ērti sasniedzamas skolas visā novadā". Tātad ne gluži ciešs apsolījums saglabāt esošo tīklu, tomēr atskaites punkts tālākām diskusijām par fizisku nokļūšanu līdz mācību iestādei pieturēts.

Jaunā konservatīvā partija ar frāzi "neatbalstīsim automatisku novada skolu slēgšanu", šķiet, teju vienīgā atklātāk pieļāvusi iespējamību tomēr vērtēt katras izglītības iestādes situāciju individuāli, nesolot visām beznosacījuma politisko aizsardzību. Tiesa,

akcentu - "interesēs un spēju attīstībā balstīta izglītība". Sekmēt izglītības iestāžu infrastruktūras attīstību apņēmusies arī "Latvijas attīstībai".

Arī Vidzemes partija savos darāmo darbu plānos nav piemirsusi par "kvalitatīvu izglītības iestāžu materiāli tehnisko nodrošinājumu", atbalstu skolu iniciatīvām, kā arī programmu jauno pedagogu piesaistei. "Jaunās Vienotības" ceļš uz kvalitāti novada izglītības iestādēs tiksot līdzīgi bruģēts - pilnveidojot pedagogu kvalifikāciju un piesaistot jaunus pedagogus, kā arī modernizējot izglītības iestādes. Šī partija ir vienīgā, kas savā programmā gan ir atļāvusies solīt atbalstu ļoti konkrētu mācību iestāžu - Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikuma un Alfrēda Kalniņa Mūzikas vidusskolas - izaugsmei.

Vēl Nacionālā apvienība programmā iekļāvusi skolu infrastruktūras uzlabošanas turpināšanu, taču citādi - bez metodikas izklāsta, vien apņemoties nodrošināt "konkurētspējīgu izglītības līmeni".

"Latvijas Zemnieku savienība" turpretī devusi tikai visaptverošu solījumu bez konkrētām detaļām - strādāt pie tā, lai visi izglītības virzieni - vispārējā, speciālā, profesionālā, profesionālās ievirzes, interešu un mūzikas izglītība - Cēsu novadā ir "kvalitatīva, pieejama un daudzveidīga".

Modē mūzikas izglītība

Izglītība mūža garumā gan bija nākotnes sapnis vēl deviņdesmitajos, kad rietumos pabijušie zināja stāstīt par aprīnājamo sistēmu, kur pat pensionāri un ļoti krietnos gados vecāudis joprojām turpina akadēmiski izglītošies, kā arī apgūt dažādas prasmes. Tā vien šķiet, ka nupat šeit esam ar to "zirgā".

Lielākā daļa politisko spēku programmās iekļāvusi kaut askētisku punktu - atbalsta pozīciju vēl plašākām mūzikas izglītības iespējām. Šāds teikums rodams gan *nacionālu*, gan *progresīvo* un "Latvijas attīstībai", gan arī Jaunās Vienotības programmā, pēdējā gan ar akcentu uz digitālo prasmju pilnveidi. Vidzemes partija pieminējusi arī ieceri par pieaugušo kompetenču centru izveidi, digitālo un citu prasmju attīstību, izmantojot esošo skolu un bibliotēku infrastruktūru.

Atbalsts mācībās, iekļaujošā politika un darbs ar jauniešiem

Vairākas partijas savos plānos atzīmējušas atbalsta personāla nodrošināšanu (Jaunā Vienotība, Vidzemes partija) vai pat paplašināšanu izglītības iestādēs - Jaunā konservatīvā partija cer

panākt psihologu, logopēdu un sociālo pedagogu nodrošinājumu visās izglītības iestādēs.

Par darbu speciālās izglītības programmās ierunājušies vien divi politiskie spēki, lai gan arī tas nesola neko daudz. "Latvijas Reģionu Apvienība" apņēmusies "atbalstīt pedagogu asistentu un speciālo pedagogu nodrošinājumu izglītības iestādēs bērnu ar attīstības un uzmanības traucējumiem integrācijai un izglītošanai". Tiesa, nav skaidrs, vai tas nozīmē atbalstu nodrošinājumam līdzšinējā apmērā vai tomēr paplašinātu palīdzību šajā darbā. "Kustība "Par!"", "PROGRESĪVIE" par mērķi kopumā izvirzījuši audzēkņiem drošu un pieejamu vidi skolās, tamdēļ viņu uzdevumu lokā minēta psihoemocionālā atbalsta nodrošināšana, "pilnveidota iekļaujošā un speciālā izglītība", kā arī piesaistīti skolotāju palīgi.

Vairākkārt partiju programmās (vien ar atšķirīgu formulējumu) apliecināta uzmanība skolēnu brīvā laika (atbalsts interešu izglītībai - pulciņiem, mūzikas un mākslas skolām) un jauniešu centru vajadzībām. Šādas piebildes lasāmas "Latvijas Reģionu Apvienības", "Latvijas attīstībai", Jaunās Vienotības un arī Nacionālās apvienības "Visu Latvijai!" - "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" programmās.

Pārvadājumi, nometņu un konkursantu atbalsts, stipendijas izcilniekiem

Savus īpašos akcentus, ar kuriem piesaistīt kādu noteiktu auditoriju, atraduši vairāki politiskie spēki. Piemēram, Vidzemes partija solījusi īpašu jauno talantu izaugsmes veicināšanu, "finansējot dalību nometnēs, konkursos, pedagogu papildu darbu". Tāpat šī partija izrāda labvēlību skolu iniciatīvām digitālo prasmju attīstībā un dalībai šāda veida projektos. Jaunā konservatīvā partija izcēlusi pasniedzēju un audzēkņu dalību ES finansētos izglītības projektos. "Jaunā Vienotība" sola nodrošināt "ērtus skolēnu pārvadājumus", savukārt "Visu Latvijai!" - "Tēvzemei un Brīvībai/LNNK" - visā vispārējā izglītībā pakāpeniski nodrošināt brīvpusdienas un ar stipendijām atbalstīt izcilniekus skolēnus. □

Sarunas formāts ar vēlētajiem

Pat šajā nelielajā apskatā jaušams, kā partiju pārstāvji raugās uz savu potenciālo vēlētajiem. Ir politiskie spēki, kuri programmā izvēlējušies iekļaut vairāk konkrētus un noteiktus interesentu lokam mērķētus solījumus. Un kā pieredzējušo politisko spēku vidū, tā jaunāko politisko organizāciju lokā ir arī arīdžan pretmets - tie, kas vairāk pievērsušies konceptuālam stilam, ieskicējot savu redzējumu par izglītības sistēmas lielajiem mērķiem, konkrētākas detaļas atstājot vēlētajiem iztēlei. Pragmatiskiem būs tīkami tie pirmie, bet attīstības procesā tikpat vajadzīgie ideālisti, visticamāk, vairāk uzticēsies tālejošas virzības apliecinājumiem, ne ikdienas vajadzību segumam. Tomēr gandrīz visi - deviņi no desmit kandidātu sarakstiem - jaunajam Cēsu novadam ir pauduši apņemšanos attiecībā uz izglītību. Izņēmums ir tikai partija "Jaunā Saskaņa", kura, kā jau "Druva" rakstījusi, vēlētajus Cēsu pusē uzrunāt visai lakoniski, vienā teikumā, akcentējot, ka rikosies tā, lai Cēsu novada iedzīvotāji būtu laimīgi.

Skolu saglabāšana

Viens no uztraucošākajiem un diskutīvākajiem jautājumiem izglītībā vienmēr bijis at-

Lappusi sagatavoja
LĪGA SALNĪTE

Projektu finansē
Mediju atbalsta fonds
no Latvijas valsts
budžeta līdzekļiem

MAF
Mediju atbalsta fonds